

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Ortesiología dixital e calzadoterapia		Código	750G02020
Titulación	Grao en Podoloxía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Híbrida			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	López López, Daniel	Correo electrónico	daniel.lopez.lopez@udc.es	
Profesorado	López López, Daniel	Correo electrónico	daniel.lopez.lopez@udc.es	
Web	moodle.udc.es/			
Descrición xeral	<p>A asignatura de ortesiología dixital e calzadoterapia posee unha clara importancia de cara a que o alumnado desenrole coñecementos, habilidades e destrezas importantes no proceso ensinanza ? aprendizaxe do seu proceso formador para mellorar a saúde das persoas.</p> <p>O valor é moi significativo para o futuro podólogo, de cara a comprender, actuar e profundizar no campo terapéutico da ortoprótesis, no uso e a indicación de produtos sanitarios podolóxicos, proporcionándolle unha formación básica de coñecementos teóricos e destrezas prácticas, co fin de que adquira as competencias básicas relacionadas ca prescripción, deseño e obtención das principais orteses dixitales e próteses do pe e coñeza a súa relación co resto do membro inferior.</p> <p>Mediante a prescripción de dispositivos orto-protésicos a medida ou prefabricados, numerosos estudos demostraron a eficacia destes dispositivos tanto na redución da sintomatoloxía, como na recuperación da funcionalidade de diversas situacións patolóxicas debidas a alteracións estruturais ou funcionais do pe ou dalgunha outra estrutura do membro inferior.</p>			

Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos. ? Non se realizarán cambios.</p> <p>2. Metodoloxías. *Metodoloxías docentes que se manteñen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sesión maxistral. - Foro Virtual. <p>? Atención personalizada.</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican:</p> <p>? Seminarios a través do Moodle (computa na avaliación). As actividades relacionadas cos seminarios consistirán en traballos tutelados a entregar a través da plataforma de teleensinanza moodle.</p> <p>? Prácticas de Laboratorio a través do Moodle (computa na avaliación). As actividades relacionadas cas prácticas de laboratorio consistirán en traballos tutelados a entregar a través da plataforma de teleensinanza moodle.</p> <p>? Proba Mixta a través do Moodle (computa na avaliación).</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado.</p> <p>? Correo electrónico: Diariamente. De uso pra facer consultas, solicitar encontros virtuais para resolver dúbidas e facer o seguimento das metodoloxías de aprendizaxe previstas na materia.</p> <p>? Moodle: Diariamente. Segundo a necesidade do alumnado a través do Foro Virtual.</p> <p>? Teams: sesión semanal en gran grupo para o avance dos contidos teóricos e prácticos. Esta dinámica permite facer un seguimento normalizado e axustado as necesidades da aprendizaxe do alumnado para desenvolver o traballo da materia.</p> <p>4. Modificacións na avaliación. ? Non se realizarán cambios.</p> <p>*Observacións de avaliación. Mantéñense as mesmas que figuran na guía docente, agás que:</p> <ul style="list-style-type: none"> - As referencias ao cómputo da asistencia, que só se realizará respecto das sesións que houbo presencial ate o momento no que se suspendeu a actividade presencial. - A segunda oportunidade estará sometida aos mesmos criterios que a primeira oportunidade. <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía. ? Non se realizarán cambios</p>
-----------------------------	---

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A22	Deseñar, obter e aplicar mediante diferentes técnicas e materiais os ortesis plantares e ortesis dixitais, próteses, férulas. Ortesiología plantar e digital. Estudo do calzado e calzadoterapia. Prescrición de tratamentos ortopédicos da extremidade inferior.
B7	Comunicarse de maneira efectiva nun entorno de traballo.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Deseñar, obter e aplicar mediante diferentes técnicas e materiais as orteses plantares e ortesis dixitais, próteses, férulas. Ortesiología plantar e dixital. Estudo do calzado e calzadoterapia. Prescrición de tratamentos ortopédicos da extremidade inferior.	A22	B7	C7
Deseñar, obter e aplicar mediante diferentes técnicas as orteses plantares e dixitais.	A22	B7	C7
Prescribir e aplicar orteses plantares e dixitas nas afeccións podolóxicas morfolóxicas e funcionais.	A22	B7	C7
Coñecer e desenvolver as técnicas de exploración, para emitir un diagnóstico e pronóstico, e deseñar o plan de tratamento ortopodolóxico da patoloxía da extremidade inferior. Traumatismos óseos e músculo ligamentosos. Patoloxía do antepé e do retropé. Deformidades conxénitas. Lesións neurolóxicas. Amputacións. Asimetrías.	A22	B7	C7

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Fundamentos da Ortesiología Dixital	a) Introducción á ortesiología dixital. b) Marco actual da ortesiología dixital.
2. Materiais necesarios para a elaboración das orteses.	a) Silicona. b) Catalizador. c) Aditivos ou cargas. d) Materiais auxiliares ou accesorios.
3. Elaboración de orteses de silicona.	a) Pasos previos: consideracións. b) Protocolo. c) Recomendacións e normas de uso para o paciente. d) Manipulación e tempos de traballo. e) Evaluación da orteses de silicona. f) Fracasos na orteses de silicona.
4. Elementos terapéuticos das orteses de silicona.	a) Descrición de elementos que compoñen a ortese de silicona. b) Orteses dixitais máis frecuentes.
5. Aplicación terapéutica das Orteses Dixitais.	a) Efecto biomecánico. b) Aplicación terapéutica.
6. Ortesiología Ungular.	a) Efecto biomecánico. b) Aplicación terapéutica. c) Introducción á ortesiología ungueal. d) Elaboración de órteses ungueais. e) Aplicación terapéutica.
7. Introducción á calzadoterapia.	a) Partes do calzado: sola e corte. b) Formas do calzado.
8. Dispositivos terapéuticos no Calzado.	a) Modificacións externas: tacóns, cuñas, alzas Axuste do calzado. b) Gradación de talles e sistemas de numeración

9. Características do calzado dacordo cos diferentes grupos de poboación.	<ul style="list-style-type: none"> a) Calzado convencional para adultos. b) Calzado convencional infantil. c) Calzado doméstico. d) Calzado laboral. e) Calzado especial para órteses plantares. f) Calzado especial infantil. g) Calzado especial para pés deformados ou xeriátricos e con enfermidade vascular periférica. h) Calzado postoperatorio.
10. Tipos de Calzado.	<ul style="list-style-type: none"> a) Escarpín ou zapato de salón. b) Mocasín. c) Derby Oxford ou zapato de vestir. d) Botas. Botíns. e) Babuchas, chinelas e alpargatas.
11. Accesorios e calzado.	<ul style="list-style-type: none"> a) Calcetíns con e sen compresión b) Medias, panties e graduacións c) Nocelleiras con e sen estabilización d) Salvapés

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Proba mixta	A22	2	28	30
Sesión maxistral	A22 B7 C7	21	32	53
Seminario	A22 B7 C7	7	14	21
Prácticas de laboratorio	A22 B7 C7	18	18	36
Atención personalizada		10	0	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba mixta	<p>Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas, relacionadas cos contidos desenvolvidos nas sesións maxistrais, os seminarios e as prácticas de laboratorio.</p> <p>En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.</p>
Sesión maxistral	<p>Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.</p> <p>A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.</p>
Seminario	<p>Nos seminarios trátanse temas específicos das unidades didácticas do temario da materia. Sobre os devanditos temas desenvolveranse actividades en grupo que se entregarán a través da plataforma de teleensino Moodle, para a súa posterior exposición nos seminarios da materia.</p>
Prácticas de laboratorio	<p>Metodoloxía que permite ao alumnado aprender habilidades e destrezas a través da realización de actividades de carácter práctico, tales como demostracións, exercicios, experimentos e investigacións.</p>

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Proba mixta Sesión maxistral Prácticas de laboratorio Seminario	<p>A atención personalizada está destinada a resolver as cuestións relacionadas cas diferentes metodoloxías e/ou os contidos da materia.</p> <p>A atención presencial desenvolverase de forma programada nos horarios de atención ao alumnado por parte do profesorado; canto á virtual, efectuarase a través do foro virtual da plataforma de teleensinanza moodle.</p> <p>Asemade o alumnado terá a posibilidade de conquistar titorías a maiores do horario establecido previo acordo co profesorado da materia e solicitude mediante enderezo electrónico no caso de que fose posible e non interfira nas actividades académicas asignadas.</p>
--	---

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A22	<p>Exame de 30 preguntas test. As preguntas test conteñen unha única resposta correcta. En caso de existir dúas ou máis respostas que poidesen considerarse correctas, a resposta correcta única será aquela que sexa máis completa ou elimine aspectos contradictorios. Cada dúas preguntas non acertadas eliminan unha resposta acertada. As preguntas en branco no restan. Tódalas respostas deben de respostarse na plantilla.</p> <p>Non se terán en conta aquelas respostas que non figuren na plantilla. As respostas deben marcarse na plantilla cunha X, que abarquen todo o cadro da resposta seleccionada.</p> <p>Se eliminarán todas as respostas da plantilla que conteñan máis dunha resposta ou conteñan borróns ou tachaduras que xeren incertidume sobre cal foi a resposta marcada. Cada pregunta ten un valor de 0,15 puntos.</p> <p>En canto, as preguntas abertas deben respostarse con letra lexible en calquera dos idiomas oficiais da Comunidade Autónoma de Galicia. Para ser puntuada, a resposta debe de respostar a pregunta de forma completa, ceñíndose á pregunta plantexada e tratando de non abarcar máis espazo do dispoñible. Dúas preguntas abertas de Ortesioloxía, teñen un valor de dous puntos e unha pregunta de Calzadoterapia ten un valor de 1.5 puntos.</p>	65
Prácticas de laboratorio	A22 B7 C7	<p>A asistencia ás prácticas de laboratorio é obrigatoria na súa totalidade para superar a materia.</p> <p>A puntuación se cuantificará nun rango de entre 0 e 0.5 puntos, onde o alumnado respostará a catro preguntas relacionadas cos instrumentos de técnica de elaboración do produto sanitario, acompañado ca realización práctica da aplicación do tratamento e o seu posterior informe correspondente (máximo unha carilla). As preguntas teñen un valor de 0.2 puntos, a técnica terapéutica 0.2 puntos e o informe 0.1 puntos.</p> <p>Para obter o apto/a nas prácticas de laboratorio debe contestarse ou realizarse correctamente o 50% das actividades e/ou preguntas do exame, alén de ter asistido á totalidade das prácticas.</p>	20

Seminario	A22 B7 C7	A calificación de cada actividade de seminario se cuantificará nun rango de entre 0 e 0.5 puntos. Cada ítem incorrecto ou que non se inclúa dos que aparecen nos aspectos formais de cada seminario (título da actividade, datos do autor, elaborar tódolos apartados da actividade, evitar faltas de ortografía, texto escrito en letra arial de tamaño 12, ás marxes de 2,5 cm, párrafos xustificadas, sen sangría inicial, con espaciado cero, interliñado a dobre espazo, número total de palabras do documento, tempo utilizado para realizar a actividade, texto paxinado e con números centrados no encabezado, o pé de páxina debe incluír o título do traballo centrado, que non ocupará máis dunha liña, as referencias bibliográficas utilizarán a normativa Vancouver, documento presentará un número de entre 1.500 a 2.500 palabras, o formato de entrega do documento será en .doc tendo un factor reductor na nota do 50% a presentación en outros formatos (Ex. .pdf, .jpg) da actividade descontará un 0.1 da calificación a obter na actividade.	15
-----------	-----------	---	----

Observacións avaliación

Na presentación da materia Ortesiología Dixital e Calzadoterapia explicarase sucintamente o programa e as normas para a súa avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario que establece a Universidade da Coruña, modificada polo Consello de Goberno de 29 de xuño de 2017 e que no seu artigo 14 indica o seguinte:

1) COMISIÓN DE FRAUDE E RESPONSABILIDADES DISCIPLINARIAS:

1.1. Se durante a realización dunha proba de avaliación o profesorado responsable teñen coñecemento da quebra dos principios de decoro, legalidade ou mérito individual tales como o uso de documentos ou instrumentos non permitidos, acopia ou intento de copia dos resultados obtidos por compañeiros, a comunicación entre estudantado ou un comportamento impropio, procederase á expulsión inmediata do estudante da proba de avaliación e redactarase unha acta cos motivos, que se enviará ao decano ou director xunto coas verificacións documentais que estime oportunas para a súa valoración. Todo, sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese proceder de acordo coa cualificación da falta cometida polo alumno infractor. 1.2. Queda prohibido o acceso á realización das probas de avaliación con instrumentos electrónicos ou dispositivos móbiles acesos, non expresamente autorizados polo profesorado responsable, o cal será causa suficiente de expulsión da proba, logo de redactar a acta correspondente que se enviará ao centro. 1.3. A expulsión dunha proba de avaliación implicará a cualificación de suspenso (nota numérica de 0) na convocatoria da materia. 1.4. Na realización de traballos, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través da internet, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, poderá ser considerada causa de cualificación de suspenso na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento. 2. PRIMEIRA

OPORTUNIDADE CONVOCATORIA ORDINARIA

2.1. Cómpre asistir ao 80% das clases de leccións maxistras e dos seminarios, así como realizar as actividades propostas e obter unha puntuación total, nunha escala numérica de 1-10, dun 5 (apto/a). A devandita puntuación só computará no caso de superar na súa totalidade a proba mixta.

2.2. Cómpre asistir ao 80% das prácticas de laboratorio, así como realizar as actividades propostas e obter unha puntuación total, nunha escala numérica de 1-10, dun 5 (apto/a). A devandita puntuación só computará no caso de superar na súa totalidade a proba mixta.

2.3. A proba mixta escrita constará dunha parte con preguntas de tipo test e outra parte con preguntas curtas. Para superala deberá obterse unha puntuación total, nunha escala numérica de 1-10, dun 5 (apto/a) en cada unha das dúas partes que integran a proba.

2.4. O alumnado que obteña a máxima nota final da materia na primeira convocatoria, por enriba do 9.5 puntos acadará a calificación de matrícula de honra.

No caso, de que exista empate entre o alumnado na calificación por enriba de 9.5 puntos, acadará a calificación de matrícula de honra o que entregar o exame da proba mixta no menor tempo posible.

3. SEGUNDA CONVOCATORIA ORDINARIA, OPORTUNIDADE ADIANTADA E SUCESIVAS CONVOCATORIAS:

3.1. Cómpre obter na proba mixta (test e preguntas curtas) unha puntuación total, nunha escala numérica de 1-10, dun 5 (apto/a) en cada unha das dúas partes que integran a proba mixta.

3.2. As calificacións dos seminarios e dos laboratorios non computarán aínda que será necesario ter superadas as actividades para aprobar a materia en sucesivas convocatorias.

4. ALUMNADO DE MATRÍCULA PARCIAL E DISPENSA ACADÉMICA DE EXENCIÓN DE ASISTENCIA:

4.1. (OPCIÓN A) Os estudantes a tempo parcial poderán solicitar aos Decanos e Directores dos centros responsables da súa titulación, a dispensa académica que lles exima da asistencia a clase daquelas materias, ou partes de materias, nas que se admita a citada dispensa na súa guía docente; porén en todo caso serán avaliados polo sistema de avaliación continua. A solicitude de dispensa poderá realizarse no momento de remitir a documentación xustificativa mencionada no apartado 1 deste artigo. Aprobada polo Consello Social do 04/05/2017.

4.2. (OPCIÓN B) Cómpre obter na proba mixta (test e preguntas curtas) unha puntuación total, nunha escala numérica de 1-10, dun 5 (apto/a) en cada unha das dúas partes que integran a proba mixta, sendo a porcentaxe da cualificación un 60% da nota final. Asemade, compre realizar unha proba práctica de laboratorio e obter unha puntuación total, nunha escala numérica de 1-10, dun 5 (apto/a), sendo a porcentaxe da cualificación un 40% da nota final. A devandita puntuación só computará no caso de superar na súa totalidade a proba mixta.

5. CALIFICACIÓN NON PRESENTADO

5.1. O alumnado que non asista as prácticas de laboratorio, seminarios ou a proba mixta na convocatoria establecida para avaliación outorgarase automaticamente a calificación de non presentado.

Bibliografía básica

- López López D, Losa Iglesias ME, Becerro de Bengoa Vallejo R, Palomo López P, Morales Ponce Á, Soria (2015). Optimal choice of footwear in the elderly population.. *Geriatr Nurs*. 2015 Nov-Dec;36(6):458-61
- López-López D, Expósito-Casabella Y, Losa-Iglesias M, Bengoa-Vallejo RB, Saleta-Canosa JL, Alonso-Ta (2016). Impact of shoe size in a sample of elderly individuals.. *Rev Assoc Med Bras* (1992). 2016 Nov;62(8):789-794
- López D, Ramos J, Alonso F, García R (2012). *Manual de Podología. Conceptos, Organización Psicológica y Práctica Clínica.* . Madrid: CERSA.
- Kerrigan DC, Franz JR, Keenan GS, Dicharry J, Della Croce U, Wilder RP (2009). The effect of running shoes on lower extremity joint torques.. *Journal American Academy of Physical Medicine and Rehabilitation*, 1(12), 1058-63.
- Rodríguez-Sanz D, Becerro-de-Bengoa-Vallejo R, Losa-Iglesias ME, Martínez-Jiménez EM, Muñoz-García D (2018). Effects of Compressive Stockings and Standard Stockings in Skin Temperature and Pressure Pain Threshold in Runners with Functional Ankle Equinus Condition.. *J Clin Med*. 2018 Nov 21;7(11). pii: E454
- Munuera PV (2009). *El primer radio biomecánica y ortopodología.* Santander: Exa Editores S.L.
- Calvo-Lobo C, Ramos García A, Losa Iglesias ME, López-López D, Rodríguez-Sanz D, Romero-Morales C, B (2018). The Relationship between Shoe Fitting and Foot Health of Persons with Down Syndrome: A Case Control Study.. *Int J Environ Res Public Health*. 2018 May 14;15(5). pii: E983
- López D, Cosín J, Alvarez-Calderón O, Cosín E, Barriuso M, López L (2006). Aplicación de un tratamiento ortesiológico en una malformación del miembro inferior: a propósito de un caso. *Revista española de podología*, 17 (4) 170-176
- Roca-Dols A, Losa-Iglesias ME, Sánchez-Gómez R, López-López D, Becerro-de-Bengoa-Vallejo R, Calvo-Lo (2018). Electromyography comparison of the effects of various footwear in the activity patterns of the peroneus longus and brevis muscles. *J Mech Behav Biomed Mater*. 2018 Jun;82:126-132
- Tovaruela-Carrión N, Becerro-de-Bengoa-Vallejo R, Losa-Iglesias ME, Palomo-López P, Munuera-Martínez (2018). Accurately Determining Proper Shoe Size in Patients With Rheumatoid Arthritis. *Rehabil Nurs*. 2018 Sep/Oct;43(5):285-289
- Janeiro JM, Alonso F, Bouzas MC, Calleja J, López L (2002). Orígenes de las Siliconas. *El Peu Vol.* 22 (1) 32-35
- Whitney A, Whitney K. (2006). Padding and Tapping Therapy. In: Levy L, Hetherington V. Editors. *Principles and practice of Podiatric Medicine..* Maryland: Data Trace PC
- Kirby K (1996). Troubleshooting functional foot orthoses. In: Valmassy R. Coordinador. *Clinical biomechanics of the lower extremities.* . Missouri: Mosby
- Olson W (1996). Orthotic materials. In: Valmassy R. Coordinador. *Clinical biomechanics of the lower extremities..* Missouri: Mosby
- Jones L (1996). Prescription writing for functional and accommodative foot orthoses. In: Valmassy R. Coordinador. *Clinical biomechanics of the lower extremities.* . Missouri: Mosby
- Losito J (1996). Impression casting techniques. In: Valmassy R. Coordinador. *Clinical biomechanics of the lower extremities.* . Missouri: Mosby
- Roca-Dols A, Losa-Iglesias ME, Sánchez-Gómez R, Becerro-de-Bengoa-Vallejo R, López-López D, Palomo-L (2018). Electromyography activity of triceps surae and tibialis anterior muscles related to various sports shoes. *J Mech Behav Biomed Mater*. 2018 Oct;86:158-171
- Roca-Dols A, Losa-Iglesias ME, Sánchez-Gómez R, Becerro-de-Bengoa-Vallejo R, López-López D, Rodríguez (2018). Effect of the cushioning running shoes in ground contact time of phases of gait.. *J Mech Behav Biomed Mater*. 2018 Dec;88:196-200
- Palomo-López P, Becerro-de-Bengoa-Vallejo R, Losa-Iglesias ME, Rodríguez-Sanz D, Calvo-Lobo C, López (2017). Footwear used by older people and a history of hyperkeratotic lesions on the foot: A prospective observational study. *Medicine (Baltimore)*. 2017 Apr;96(15):e6623
- Donatelli R, Wooden M (1996). Biomechanical orthotics. In: Donatelli R. Coordinador. *Biomechanics of the foot and ankle.* 2ª ed. . Philadelphia: F.A. Davis Company
- Richie D (2007). Orthotics. In: Di Giovanni C, Greisberg J. Coordinadores. *Foot & Ankle: Core Knowledge in Orthopaedics.* . Philadelphia: Elsevier; 2007.
- Pratt D, Tollafeld D (2007). Una introducción a las terapéuticas mecánicas. En: Turner WA, Merriman LM. *Habilidades clínicas para el tratamiento del pie.* . Madrid: Elsevier

- Prat J (1999). Ortesis plantares y calzado ortopédico a medida. Guía de uso y prescripción de productos ortoprotésicos a medida.. Valencia: Instituto Biomecánico de Valencia
- Prat J (1999). Introducción a la Ortoprotésica. Guía de uso y prescripción de productos ortoprotésicos a medida.. Valencia: Instituto Biomecánico de Valencia
- López-López D, Araújo R, Losa-Iglesias ME, Becerro-de-Bengoa-Vallejo R, Santos A, Rodríguez-Sanz D, (2018). Influence of custom foot orthoses on venous status: A quasi-experimental study. *J Mech Behav Biomed Mater*. 2018 Mar;79:235-238
- Philips JW. (1995). The functional foot orthosis.. New York: Churchill Livingstone
- Vázquez B (2009). Manual de Ortopodología.. Barcelona: Ediciones Especializadas Europeas
- Levy AE, Cortés JM (2003). Ortopodología y Aparato Locomotor. Ortopedia de pie y tobillo.. Barcelona: Masson
- Queralt M^a (2004). Manual de Técnicas en Ortopodología.. Barcelona: Ediciones Especializadas Europeas
- Gordillo-Fernández A (2006). Fabricación a medida de productos sanitarios ortopodológicos en la Comunidad Valenciana.. Valencia: Generalitat Valenciana, Consellería de Sanitat-Agencia Valenciana de Salut
- López D (2011). Podología y Salud: Un análisis de las representaciones sociales de las enfermedades del pie desde una perspectiva psicosocial.. A Coruña: Universidade da Coruña.
- Álvarez-Calderón O, Alonso F, López D, Gómez B, Sánchez R (2008). Análisis del calzado en una población mayor de 60 años. . *Revista Internacional de Ciencias Podológicas*, 2 (1), 19-26.
- Casado-Hernández I, Becerro-de-Bengoa-Vallejo R, López-López D, Gómez-Bernal A, Losa-Iglesias ME (2018). Aluminum foot insoles reduce plantar forefoot pressure and increase foot comfort for motorcyclists. *Prosthet Orthot Int*. 2018 Dec;42(6):606-611
- Sánchez-Sáez JM, Palomo-López P, Becerro-de-Bengoa-Vallejo R, Calvo-Lobo C, Losa-Iglesias ME, López- (). Stability of Three Different Sanitary Shoes on Healthcare Workers: A Cross-Sectional Study. *Int J Environ Res Public Health*. 2019 Jun 16;16(12). pii: E2126
- Casado-Hernández I, Becerro-de-Bengoa-Vallejo R, Losa-Iglesias ME, López-López D, Rodríguez-Sanz D, (2019). Electromyographic Evaluation of the Impacts of Different Insoles in the Activity Patterns of the Lower Limb Muscles during Sport Motorcycling: A Cross-Over Trial. *Sensors (Basel)*. 2019 May 15;19(10). pii: E2249
- Sánchez-Gómez R, Bengoa-Vallejo RB, Losa-Iglesias ME, Calvo-Lobo C, Romero-Morales C, Martínez-Jimén (2019). Heel Height as an Etiology of Hallux Abductus Valgus Development: An electromagnetic Static and Dynamic First Metatarsophalangeal Joint Study.. *Sensors (Basel)*. 2019 Mar 16;19(6). pii: E1328

Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none">- Kirby, K. A. (2000). Biomechanics of the normal and abnormal foot. . JAPMA, 90 (1), 30-35.- Williams A, Nester C (2010). The pocket podiatry guide: footwear and foot orthoses.. London: Chuchill Livingstone Elsevier- Kirby K. (2009). Foot and lower extremities biomechanics III. Precision intricast newsletters, 2002-2008.. Arizona: Precision Intricast Inc- Kirby K. (2003). Foot and lower extremities biomechanics II. Precision intricast newsletters, 1997-2002.. Arizona: Precision Intricast Inc- Kirby K. (1998). Foot and lower extremities biomechanics: A ten year collection of precision intricast newsletters.. Arizona: Precision Intricast Inc
------------------------------------	--

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía específica do membro inferior/750G02002
Podoloxía xeral/750G02012
Biomecánica do membro inferior/750G02013
Podoloxía Preventiva/750G02015
Ortopodoloxía 1/750G02017
Ortopodoloxía 2/750G02018
Ortopodoloxía 3/750G02019
Patoloxía Podolóxica 1/750G02021

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Patoloxía Podolóxica 2/750G02022
Podoloxía Física/750G02023
Prácticum 1/750G02033

Materias que continúan o temario

Podoloxía Deportiva/750G02025
Pe de risco/750G02031
Prácticum 2/750G02034
Prácticum 3/750G02035

Observacións

Para o seguemento das diferentes metodoloxías na aula da materia recoméndase a utilización dun ordenador portátil que dispoña de conexión wifi. Asemade, ca finalidade de conquistar unha contorna inmediata sustentable e cumprir o obxectivo estratéxico; do Plan de Sustentabilidade Medio-ambiental Green Campus FEP, tódolos traballos documentais que se realicen nesta materia serán entregados a través de Moodle, en formato dixital, sen necesidade de imprimilos. De realizarse en papel teranse en conta as seguintes cuestións que aparecen a continuación:- Non se empregarán plásticos.- Realizaráanse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.- Evitaranse imprimir borradores.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías